

Analogická situace je i s asistenty pedagogů, o které musí ředitelé žádat, chtějí-li finanční podporu. Navíc u nich mnohdy postrádají potřebnou profesionální kvalitu.

Další vzdělávání učitelů

Z diskusí o tom, jak plánují ředitelé další vzdělávání učitelů, se zdá, že typicky nechávají výběr kurzů na učitelích, a teprve poté korigují jejich volbu podle možností a zájmů školy. Také výsledky dotazníkového šetření dokladují, že pozornost, kterou ředitelé věnují této oblasti, je v porovnání s ostatními nejnižší. Nabízí se interpretace, že řada ředitelů ponechává starost o výběr dalšího vzdělávání na učitelích a jejich zájmu a potřebách, a podle jejich požadavků pak formuluje plán DVPP školy. Znovu se tak otevírá otázka promyšlenosti plánování DVPP na individuální úrovni v návaznosti na rozvoj školy jako celku. Učitelé navíc podle sdělení ředitelů nejsou zvyklí formulovat své cíle a přizpůsobovat jim výběr dalšího vzdělávání. Takovou zkušenost vyjadřují zejména ti, kteří využívají pro plánování DVPP individuální rozhovory s učiteli nebo různé techniky práce s celým týmem.

...přišlo mně ne zrovna ideální jim něco direktivně nařídit, běž tady na toto školení, protože škola to potřebuje. Přemýšlela jsem nad tím, jak to udělat, tak jsme si udělali takovou závěrečnou SWOTku, koncem předchozího školního roku, no a tam jsem všechny vyzvala a cíleně jsem je rozdělila do takových skupinek po 4–5 lidech, aby byli navzájem propojeni ... Poprosila jsem je, aby zaprvé udělali SWOTku a zvážili silné a slabé stránky školy, co potřebujeme, a aby se taky víceméně sami rozhodli, v jakém směru se chtějí dále vzdělávat a jak na sobě začít pracovat. A když jsem tu SWOTku a ty plány zpracovala, vyšel mi z toho celoroční plán DVPP a ještě s bonusem, že si to ti lidi uvědomili sami.

Nabídku kurzů DVPP pro učitele i vedoucí pracovníky škol považují ředitelé za dostatečně širokou, k její kvalitě pak mají více nekonkrétních připomínek. Skutečně kvalitní kurzy prý bývají těžko dostupné; ředitelé v blízké budoucnosti očekávají zájem učitelů o kurzy zaměřené na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Potřeba vzdělávání v „inkluzivních tématech“ a zvyšující se poptávka po speciálních pedagogích a školních psychologech podporuje mezi řediteli myšlenku o „výchově vlastních učitelů-specialistů“, např. odborníků v oblasti speciální pedagogiky, např. logopedie.

V nabídce pro vedoucí pracovníky pak ředitelé **postrádají kvalitní právnické vzdělávání**, na kterém by mohli diskutovat své pochybnosti a nejistoty v některých otázkách řízení školy. Jiné vzdělávací potřeby účastníci nedokázali explicitně formulovat – opakovaně však zaznívala **potřeba sdílení** mezi řediteli a potřeba dostupné a kontinuální **informační a poradenské podpory** ze strany odpovědných pracovníků na obcích, krajích i MŠMT ČR (viz další části textu). Ředitelé vyjadřovali pocit, že je na ně nadřízenými a kontrolními institucemi kladena spousta požadavků, není jim však nezřídka jasné, jaký postup je pro naplnění požadavku či zadaného úkolu správný, chybí jim informace a postrádají jasné odpovědi na své otázky. Pokud však postupují nesprávně, musí nezřídka čelit kritice, nebo dokonce přísným postihům.

V diskusích nechybělo ani „tradiční“ téma týkající se financí a času. Zejména menší školy se potýkají s nedostatkem financí na DVPP, mají-li platit cestovné, suplování apod. Ředitelé proto rádi volí **přímou podporu na pracovišti**: objednávají a organizují semináře pro celé sborovny a podporují kolegiální návštěvy učitelů v hodinách. U seminářů zdůrazňují podmínku dobrého lektora, který mj. nenaruší vztahy mezi učiteli a vztahy učitelů k vedení školy.

Pochopitelně preferujeme vzdělávání, který je v odpoledních hodinách ... když je to od dvou hodin, tak musí jet vlakem v deset hodin už, jo. To znamená, jednak zaplatím drahejší cestův, protože jí to vezme pět hodin cesta tam a zpátky, a ještě zaplatím minimálně dvě, tři hodiny suplování. To znamená, že ty peníze rychle uběhnou. Tady je nevýhoda skutečně těch dědin a myslím si, že i v té koncepci by se mělo přihlídnout na to, že ty školy vesnický by měly dostávat prostředky na suplování a měly by dostávat prostředky na cestův...